



Izhaja poljubno najmanj štirikrat na leto. Posamezne številke **1 krono.** V „Zvezi“ združena gasilna društva dobivajo „Gasilca“ brezplačno. Urednik **FRAN BARLE** v Ljubljani.

# GASILEC

Cene enkratnim oglasom. cela stran 50 kron., 1/2 strani 30 kron., 1/4 strani 18 kron., 1/8 strani 8 kron. Pri večkratnem oglašanju :: primeren popust. ::

**GLASILO „JUGOSLOVANSKE GASILSKE ZVEZE LJUBLJANA“.**

V Ljubljani, dne 1. decembra 1920.

## Predsedstvene vesti.

1.

### Nova določila o doneskih požarnih zavarovalnic.

Deželna vlada za Slovenijo razglša v Uradnem listu z dne 13. 11. 1920, naredbo celokupne deželne vlade za Slovenijo, s katero se izdajajo nova določila o doneskih požarnih zavarovalnic in družb v korist gasilnih straž in v podporo ponesrečenim gasilcem. Naredbo objavimo v prihodnji številki „Gasilca“.

2.

### Novi vežbovnik.

Novi vežbovnik za gasilna društva, katerega smo živo pogrešali, je izročen v tisk. Da moremo naročiti vsaj približno število odtisov, vabimo vsa gasilna društva, da nam nemudoma vsaj pa v 14 dneh od prejema „Gasilca“ sporoče, koliko odtisov naročajo zase in za svoje člane. V to serho prilagamo vsem gasilnim društvom poštno položnico s prošnjo, da nam po tej položnici takoj pošljejo tolikokrat po 25 K, kolikor odtisov naročajo zase in za svoje člane. Pripominjamo, da damo natisniti le nekoliko odtisov čez naročeno število in da bomo mogli ustreči naknadnim naročitvam le do razprodaje teh čezštevilih odtisov. Tisk in papir je drag in nikakor ne moremo založiti na stotine nenaročenih odtisov.

Na vsak način pa pričakujemo, da vsako društvo naroči najmanj en odtis.

Predsedstvo.

3.

### Gasilska oprava in orodje.

Gasilno društvo na Dobrovi rabi vsaj 10 suknenih bluz in 10 gasilskih čepic. Gasilna društva, ki imajo na razpolago omenjene predmete, naj stopijo v dogovor z omenjenim društvom.

Gasilno društvo na Gori pri Sodražici išče malo brizgalnico za hribovite kraje in gasilsko opravo za 20 mož.

Gasilno društvo v Mednem išče rabljivo dvokolno ali četverokolno brizgalnico. Kdor ve za tako brizgalnico, naj to sporoči omenjenemu gasilnemu društvu.

Naprodaj je: gasilski, skoraj nov plašč za društvenega načelnika, bluzi po češkem vzorcu, suknja (Waffenrock) za dostojanstvenike, čelada za društvenega načelnika. Cena po dogovoru. Naslov pove uredništvo „Gasilca“.

## Predsedstvena in odborova seja JGZ.

Dne 17. julija 1920 sta imela predsedstvo in odbor JGZ skupno sejo v Ljubljani. Poleg rešitve aktov in priprave za občni zbor sta predsedstvo in odbor sklepala o sprejemu prijavljenih gasilnih društev v JGZ.

Na novo je bilo sprejetih 36 gasilnih društev, ki so se uvrstila takole:

- a) v Gasilsko župo Mariborsko: Slovenska Bistrica, Ruše, Zerkovci;
- b) v Gasilsko župo Ljutomersko: Gornja Radgona, Šratovci — Mele;
- c) v Gasilsko župo Boroveljsko. Šmajeta v Rožu, Podsinja vas, Št. Janž, Žrelec, Kapla ob Dravi, Sv. Ilj ob Dravi, Sveče, Svetna vas, Podgorje v Rožu, Št. Jakob v Rožu, Kotmara vas, Rožek, Škofiče;
- d) v Gasilsko župo Posavsko: Veliki Obrež;
- e) v Gasilsko župo Slovenjgraško: Šoštanj, Vuzenica, Vuhred, Šoštanj-tovarna Wochnagg, Velenje;
- e) v Gasilsko župo Žalsko: Kaplja, Nova cerkev, Laško, Griže;
- f) v Gasilsko župo Ribniško: Draga — Trava;
- g) v Gasilsko župo Litijsko: Sv. Križ pri Litiji, Žalna;
- h) v Gasilsko župo Novomeško: Globodol, Poljane pri Toplicah;
- i) v Gasilsko župo Radovljiško: Hlebce pri Lescah;
- j) v Gasilsko župo Ljubljansko: Stanežiče nad Št. Vidom;
- k) v Gasilsko župo Kranjsko: Luže pri Senčurju.

Gasilni društvi Kamnica in Razvanj, v Gasilski župi Mariborski, se črtata iz JGZ, ker nista bili pravilno prijavljeni.

## Občni zbor

### „Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana“.

Drugi občni zbor JGZ se je vršil o priliki petdesetletnice Ljubljanskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva dne 18. julija 1920 v Ljubljani, v veliki dvorani „Mestnega doma“.

Navzoči so bili: zvezni odbor, 15 župnih načelnikov, 157 društvenih odposlancev in zastopniki „Hrvatsko-slavonske vatrogasne zajednice“, dalje zastopniki iz Varaždina, Karlovca, Jastrebarske, Ludbrega, Virja, Tuzle (Bosna) in Požege (Slavonija).

Občni zbor je otvoril in vodil starosta JGZ tov. Barle.

#### 1. Nagovor in poročilo staroste.

Tov. starosta je v vznešenih besedah pozdravil navzoče, imenoval zapisnikarjem tov. Hojana, ovarovateljem zapisnika pa tov. Pristovška in Rusa. V svojem otvoritvenem in pozdravnem govoru se je pred vsem spominjal v preteklem poslovnem letu umrlih tov. Ogorelca in Mayerja, ki sta več let delovala v odboru centralne zveze. Zborovalci so se v znak sožalja dvignili raz svojih sedežev. Dalje je tovariš starosta v svojem govoru očrtal delo Zveze v preteklem poslovnem letu ter apeliral na navzoče, naj vsi krepko primejo za delo, da bomo čimprej prišli do enotnega, močno organiziranega gasilstva v celi Jugoslaviji. Omenil je nadalje, da se je deputacija JGZ poklonila Njegovemu Visočanstvu regentu o priliki poseta v Ljubljani, ki je deputacijo nad vse ljubeznivo sprejel.

#### 2. Poročilo predsedstva o svojem delovanju.

Tov. Hojan poroča: Predsedstvo je imelo v minulem letu dve seji, kjer je točno in vestno obravnavalo vse važnejše gasilske zadeve. V svoji prvi seji je sprejelo v JGZ 32 gasilnih društev v drugi pa 36 ter jih je uvrstilo v že obstoječe gasilske župe. Na novo je ustanovilo 3 gasilske župe, in sicer Slovenjgraško, Borovljsko in Mari-borsko. Ustanoviti je hotelo tudi Velikovoško gasilsko župo, a se je to na željo Narodnega sveta za Koroško opusilo do končanega plebiscita. Predsedstvo je založilo 1000 izvodov enotnih društvenih pravil ter 500 izvodov zveznih in župnih pravil. Ker so društvena pravila pošla, je založilo ponovno 1000 izvodov. Lanske prošnje gasilnih društev za podporo iz gasilskega zaklada je predsedstvo predložilo likvidacijski komisiji za bivšo Kranjsko, ki je razdelila v celoti 126.000 K med razna gasilna društva bivše Kranjske.

#### 3. Poročilo odbora.

a) Isti poročevalec poroča: JGZ je delovala z vso paro, da čimprej izdatneje pospeši gasilsko organizacijo v Sloveniji. Danes je deljena JGZ v 22 gasilskih žup, ki imajo skupaj 306 gasilnih društev. Odbor JGZ je imel dve seji, v katerih je temeljito predelal zlasti novi zakon, o doneskih zavarovalnic, ki se je predložil deželni vladi, dalje novi poslovnik in določila o gasilskem kroju. Tajniško mesto je odbor po predsedstvenem predlogu izročil tovarišu Hojanu kot tajnikovemu namestniku, ker je izvoljeni tajnik tov. Koleča izstopil iz gasilske organizacije. Kot tajnikovega namestnika se je poklicalo v-predsedstvo odbornika tov. Pristovška, v odbor pa tov. Rusa.

b) Blagajniško stanje je sledeče: dohodkov 19.415,91 K, med temi dohodki pa je všteta tudi vsota 5305 K, ki je faktično le na papirju (vojno posojilo, boni) in s katero ne moremo računati. — Potemtakem je dohodkov, s katerimi smo lahko razpolagali 14.110,91 K, stroškov pa 9.743,69 K — to so namreč že pokriti stroški — prebitka bi bilo toraj 4.367,22 K. So pa še nepokriti stroški za izdajo „Gasilca“ v znesku 4441 K. Ako toraj prištejemo še te stroške skupnim stroškom, potem izkazuje blagajna 73,78 K primankljaja.

c) Podporni sklad izkazuje 10.304 K dohodkov in nič stroškov.

c) Proračun za bodoče leto izkazuje 10.000 K stroškov, dohodkov pa le 5000 K. Ako JGZ ne bo prejela podpore, potem ji je nemogoče izhajati.

#### 4. Poročilo pregledovalcev računov.

Tov. Kadunc poroča v imenu pregledovalcev računov, da so knjige v najlepšem redu in predlaga, da se da absolutorij in izreče zahvala celemu odboru: Sprejeto.

#### 5. Poročilo tehničnega odseka.

a) Tov. Sajovic poroča: Tov. starosta je sestavil po češkem vzorcu poslovnik ter je pri tem vpošte al poslovnik nemškega „Reichsverbanda“ in pa poslovnik „Hrvatsko-slavonske vatrogasne zajednice“. Kar je našel primerne, je porabil pri sestavi poslovnika. Poslovnik je bil na odborovi seji dne 4. decembra 1919 na razgovoru in odbor je sklenil, da se objavi osnova v „Gasilcu“. Stevilka 1 in 2 letošnjega „Gasilca“ sta objavili poslovnik. Ker proti osnovi ni ugovora ali izpreminjevalnih predlogov, predlaga, da se poslovnik sprejme en bloc. Sprejeto.

b) Tov. Rus poroča o novem vežbovniku: Tov. starosta se je z vso vnemo poprijel dela in sestavil je nov vežbovnik. Vežbovnik je obširno delo, katero bi bilo razdeliti v dve knjigi: v Gasilsko knjižnico, 1. zvezek in v Gasilsko knjižnico, 2. zvezek. Prvi zvezek bi razmotrival: a) predgovor, b) poslovnik, c) kroj in označevanje dostojanstev, č) proste vaje. Drugi zvezek bi tolmačil: a) vaje z orodjem, nauk o znamenjih. Zvezka bi imela približno po 100 strani.

Predlagam, da se da vežbovnik takoj v tisk in da se oba zvezka vežeta v eno knjigo. Društva in posamezniki naj takoj naznanijo število naročenih knjig predsedstvu JGZ in z naročitvijo naj se obenem pošlje denar. Cena približno 25 K. Diference se poravnajo po razposlatvi. Razvije se daljša debata, ki je merila v celoti na to, da vežbovnik izide čimprej. Naposled je bil poročevalec predlog soglasno sprejet.

c) O enotnosti kroja je poročal tov. dr. Bergmann. Predsedstvo JGZ se je obrnilo na več strani in vse poizvedovanje je dovedlo do zaključka, da nam zbog današnjih abnormalnih razmer ne kaže drugega, kot da ostanemo, z malimi izpremenami pri kroju, kakršnega nosi večina društev, ki so združena v JGZ. Predsedstvo je sestavilo določila za enotni krog in za označevanje dostojanstvenikov, ki so na vpogled. Predlagam, da se določila sprejmejo v celoti. Sprejeto.

c) Tov. Pristovšek je poročal o vaditeljskem tečaju. V JGZ je že danes včlanjenih približno 300 gasil. društev in je nemogoče, da 600 članov pošljemo na tečaj v Ljubljano, kakor je bilo sklenjeno na lanskem občnem zboru. Iz tega razloga predlagam: Ko bo dotiskan in razposlan novi vežbovnik, naj se uvede v Ljubljani vaditeljski tečaj za župne vaditelje. Vsaka župa bi poslala na tečaj enega župnega vaditelja ali nadzornika in ti naj po končanem tečaju v Ljubljani sklicujejo odnosno uvedejo na primernih krajih župne vaditeljske tečaje. Sprejeto.

#### 6. Poročilo literarnega odseka.

a) Tov. Hojan poroča o dosedanjem poslovanju tega odseka. Na lanskem občnem zboru je bilo sklenjeno, naj bi se skušalo izdajati „Gasilca“ vsak mesec, in sicer v tolikih izvodih, da bi ga dobival vsak gasilec. Literarni odsek si je na vso moč prizadeval, da bi izpeljal ta načrt, toda pri najboljši volji mu to ni bilo mogoče, ker ni dobil kritja. Moral se je držati doslejne navade in izdal je v preteklem letu štiri izdaje. Vsako gasilno društvo je dobilo po 1 brezplačen izvod.

b) O bodočih projektih je poročal isti poročevalec. Literarni odsek bo stremil za tem, da tudi v literarnem oziru zadosti svoji dolžnosti, vendar pa se bo moral držati, dokler ne pride do razpoložljivega premoženja, dosedanje navade. „Gasilca“ bo izdajal štirikrat na leto, ako bo pa le količkaj mogoče, izdal ga bo šestkrat. Društva bodo prejemale le po en brezplačen izvod, ako pa ga kdo želi posebej, ga bo moral naročiti in plačati. Se vzame na znanje.

## 7. Sklepanje o odborovem predlogu glede članarine.

Tov. Hojan predlaga v imenu odbora, naj ostane tudi za bodoče leto ista članarina kot je bila v preteklem poslovnem letu, toraj 1.50 K za vsakega gasilca. Dve tretjini skupne članarine naj dobe župe in eno tretjino Zveza. Sprejeto.

## 8. Samostalni predlogi.

Tov. Hojan poroča:

a) Gasilska župa Ljutomerska, ki ima 5 gasilnih društev, predlaga, naj bi se cepila v dve župi, in sicer v Ljutomersko in Gornjeradgonsko. JGZ ne more pritrčiti temu predlogu, ker ni krajevne potrebe, ker mora imeti vsaka župa vsaj 3 gasilna društva in ker obstaja v Ljutomerskem okraju zveza, ki bo prej ali slej pristopila v JGZ. Zato priporoča, da se ta predlog umakne. Zastopnik gas. župe Ljutomerske umakne stavljeni predlog.

b) Nemška gasilna društva v Mariboru, Celju in Ptujju so v posebni deputaciji sporočila predsedstvu, da pristopijo v JGZ, ako se jim pusti nemško poveljevanje in uradovanje ter se jih vzame v zaščito pred razpustom. Odbor predlaga, da se stavljeni pogoji zavrnejo, ker ima JGZ slovensko poveljevanje in uradovanje. Soglasno sprejeto.

c) Gasilska župa Brežiška predlaga, naj se ji priklopijo gasilna društva Radeče, Krško in Leskovec, ki so sedaj v Kostanjeviški župi. Načelnik gas. župe Brežiške utemeljuje predlog in dodatno predlaga, naj bi se pri tej priliki izpremenilo ime Gasilske župe Brežiške — v Posavsko gasilsko župo. Sprejeto, ker ni ugovora.

Tov. Hojan poroča nadalje, da ista župa predlaga, naj se upelje gasilski davek in naj se zviša članarina. Predlog je bil umaknjen, ker imamo glede davka zakon in ker je članarina že sprejeta v prejšnjih predlogih.

c) Gasilska župa žalska predlaga, naj se izposluje pri deželni vladi, da izda čimpreje naredbo glede vprege v slučaju požara, da isto času in draginji primerno plača in prevzame garancijo zanjo. Sklene se tozadevno posredovati pri vladi, da izda čimpreje nov požarni zakon.

d) Gasilska župa Ižanska in Mariborska predlagata, naj JGZ izposluje, da bodo gasilna društva oproščena veselničnega davka. JGZ je v tem oziru že napravila potrebne korake, toda brezuspešno. Ministrstvo je odredilo, da mora vsako društvo zase prositi popusta. Vname se daljša debata, katere konec je bil ta, da skušaj JGZ znova izposlovati oproščenje davka.

e) Gasilska župa Ižanska predlaga, naj JGZ izposluje gasilska odlikovanja za 20, 30 in 40 letno delovanje. Predlog se izroči predsedstvu JGZ, da sporazumno s hrvatskim in srbskim gasilstvom uredi to prašanje.

f) Gasilska župa Ižanska nadalje predlaga, naj bi društva dobivala po 2 izvoda „Gasilca“, naj bi se poskrbelo za redno vprego v slučaju požara ter naj bi se povabilo k razdelitvi pódpor iz gasilskega sklada župne načelnike. Prva dva predloga sta rešena s prejšnjimi sklepi, drugi pa se odstopi odboru, da ga vpošteva.

g) Novomeška gasilska župa predlaga, naj se ustanovi zvezna bolniška blagajna. Predlog se umakne, ker je v centrali neizvedljiv.

h) Gasilska župa Ptujjska predlaga: a) naj se izpremeni naziv JGZ Ljubljana v naziv JGZ Slovenije, b) naj se vrše župni občni zbori po občnem zboru JGZ, c) prihodnji občni zbor JGZ naj se vrši v Rogaški Slatini. Predlagateljici se pojasni, da se naziv izpremeni po ustanovitvi vatrogasnega saveza za celo državo, da je sklicevanje župnih občnih zborov stvar župnih načelnikov. Glede prihodnjega občnega zbora JGZ se razvije debata in na posled obvelja predlog, da se prihodnji občni zbor JGZ vrši v Žalcu o priliki 40letnice žalskega gasilnega društva.

## 9. Raznoterosti.

Pri raznoterostih se je razpravljalo o nabavi gasilskega orodja, obleke itd. Tov. dr. Rožič je pozdravil zbrano gasilstvo v imenu „Gospodstva Zvona“ ter prosil vsestranske pomoči v priloge slovenske koroške.

Ker se nihče več ne oglasi k besedi, zaključiti tovariš starosta nad dve nri trajajoče zborovanje z apelom na vstrajno in uspešno delo.

# Ustanovitev Vatrogasnega Saveza.

O priliki 50 letnice Ljubljanskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva so imeli zastopniki „Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana“ in zastopniki „Hrvatskoslovanske vatrogasne zajednice“ v Ljubljani posvetovanje o ustanovitvi gasilske zveze za celo Jugoslavijo. Jugoslovansko gasilsko zvezo Ljubljana so zastopali tovariši: Barle, dr. Bergmann, Hojan, Rus in Sajovic, „Hrvatskoslovansko vatrogasno zajednico“ pa tovariši Kelemen iz Zagreba; Svoboda, dr. Engelhard iz Varaždina; Planinšek, Voga, Benko iz Karlovca; dr. Kürschner, Gorsetić, Anič, Kempf iz Požege; Hribar iz Vel. Gorice; Hrovjević, Filak iz Broda ob Savi; Zander iz Maruševca; Kerstner iz Ludbrega; Skornjak, Ivančič iz Belovara in kot gost tovariš Ivan Jušič iz Tuzle (Bosna).

Po vsestranskem razmotrivanju bil je soglasno sprejet predlog, da se Zveza ustanovi, da se takoj prične s pripravami in da se izvoli šestčlenski odsek, kateremu bo napraviti pravila in čimpreje sklicati ustanovni občni zbor v Ljubljano ali Zagreb. V pripravljalni odsek so bili izvoljeni: tovariši Barle, dr. Bergmann, Hojan, dr. Engelbert, Kolarić in Toni.

Pravila, kakor čujemo, so napravljena in se v kratkem skliče odsekova seja.

## Veselični davek.

Finančni minister je izdal dne 14. oktobra 1920 „Izpremembe in dopolnitve v pravilniku za izvrševanje predpisov k tar. postav. 99 a o plačevanju takse na vstopnice za zabave, gledališča, bioskope i. t. d.“, ki so razglašene v Uradnem listu z dne 23./X. 1920, šte. 122. Člen 1., 2. in 3. prvotne navedbe so razveljavljeni in na njih mesto stopijo nova določila, ki slove:

### Člen 1.

Pobiranje takse na vstopnice, ki se izvršujejo izza dne 1. maja 1920 v vsej kraljevini SHS po členu 13. začasnega zakona o proračunskih dvanajstinah in členu 157. finančnega zakona za leto 1920./1921. se mora izza dne 1. novembra 1920 izvrševati na podstavi člena XIII. odločbe ministrskega sveta z dne 20. septembra 1920, D. R. br. 130.000 s katero se je izdala uredba o dokladah državnim uslužbencem, upokojencem, upokojenkam in njih sirotam, tako-le:

Na vse vstopnice, in sicer:

1. Za gledališča in umetniške koncerte, poučna predavanja, umetniške poučne in gospodarske razstave in večere, prireditve telovadnih sokolskih, orlovskih društev se plačuje kot taksa 10% (deset odstotkov) od vrednosti vstopnice;

2. za bioskope, cafe-chantante, kabarete, zabave, cirkuse, akrobatske, čarodejske, spiritistične predstave, panoptike, menažerije, razne druge razstave, panorame, fotoplastike, dirke in sploh za vse vstopnice in prireditve, kjer se ljudje zbirajo zaradi zabave in razvedrila, se plačuje kot taksa 30% (trideset odstotkov) od vrednosti vstopnice.

Taksa določena pod točko 1. tega člena, se plačuje za vstopnice državnih, po državi pooblaščenih in umetniško-diletantskih gledališč. Ta pooblaščenca in umetniško-diletantska gledališča morajo imeti potrdilo umetniškega oddelka ministrstva za prosveto, oziroma pristojnega pokrajinskega prosvetnega poverjenštva, da so res pooblaščenca, oziroma umetniška. Istotako morajo imeti prireditelji umetniških komercij, poučnih predavanj, umetniških in poučnih razstav za to, da se ugotovi značaj prireditve,

o tem potrdilo istih oddelkov, gimnastična (športno-amaterska) društva potrdilo pristojnega ministrstva, oziroma poverjeništa, prireditelji gospodarskih razstav pa potrdilo ministrstva za kmetijstvo in vode, oziroma dotičnega gospodarskega oddelka. Kdor se ne izkaže s tem potrdilom, plača takso po točki 2. tega člena.

#### Člen 2.

Takse za vstopnice ne more biti nihče oproščen, najsi se prodajajo po komorkoli, v kateremkoli kraju in v čigarkoli korist.

#### Člen 3.

Izjemoma se ne plačuje taksa za zabave na vaških slavnostih, cerkvenih slovesnostih in proslavah in narodnih svečanostih, ako se vrše na krajih, ki so za to dovoljeni.

Ostale izpremembe k členu 4—15 prvotne naredbe niso bistvene za prirejanje veselice.

## Petdesetletnica.

Ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo je praznovalo dne 17., 18. in 19. julija 1920 točno po programu svojo petdesetletnico.

Ljubljana je te dni pokazala svečano lice. Z mestnih, državnih in privatnih hiš so plapolale slovenske in državne zastave. Ljubljana je pokazala, kako ume ceniti delo in požrtvovanje gasilstva. V soboto dne 17. julija se je vršil v „Narodnem domu“ družabni večer, pri katerem je pod osebnim vodstvom kapelnika g. dr. Čerina sodelovala godba Dravske divizije. Vrt je bil zaseden do zadnjega prostorčka.

V nedeljo 18. julija se je vršilo slavnostno zborovanje Ljubljanskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva v veliki dvorani „Mestnega doma“. Zborovanje je otvoril starosta „Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana“ tov. Barle ter je zaprosil podžupana ljubljanskega g. dr. Trillerja, da prevzame častno predsedništvo zborovanja. G. dr. Triller prevzame častno predsedništvo ter v toplih besedah v imenu mestne občine čestita jubilarntu in pozdravi zborovalce, zlasti zastopnike iz Češke, Bosne, Hrvatske in Slavonije, iz Koroške in iz periferij Slovenije. Specijelno pozdravi seniora in dušo hrvatskega gasilstva tov. Kolariča zastopnika deželne vlade, zastopnika hišnih posestnikov, starosto in podstarosto JGZ in župne načelnike. Spominja se žrtev Ljubljanskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva ter vzpodbuja društvo k nadaljnjemu in neustrašenemu delovanju.

Nato je tovariš Hojan podal sliko društvenega delovanja takole:

Dragi bratje!

Bolesti plod, gorja, obupa  
rodil v ljubezni bratski vrtu  
drevo tolažbe je in upa,  
povito v solze potnem prtu.

Zbrali smo se danes, tovariši, da se spominjamo svojega rojstva, da proslavimo svoj imendan, da se ozremo nazaj in pregledamo dni svojega življenja, ter se spominjamo roditeljev svojega društva in da se oživimo ter pomladimo z njihovim svetim navdušenjem, ter junaško žilavostjo.

Srce se mi topi vesolja ob pogledu na četo zbranih tovarišev, a kot mrzel pot me prešinja misel, da ta četa ni popolna, da zija tu in tam vrzel, vsekana po kruti usodi, katera je iztrgala iz naše srede junaške tovariše ter jih vrgla pod hladno rušo. — Radovali so se z nami in z nami vred so težko, težko pričakovali dne, ko bomo proslavljali petdesetletnico svojega rojstva. — Ni se jim izpolnila ta srčna želja. Neizprosna smrt jih je treščila v preteklost in razredčila naše vrste. Mi, kojim je bila usoda milejša in smo se zbrali danes k praznovanju, pa ne smemo pozabiti svojih tovarišev in prva naša dolžnost bodi, da se pri današnji slavnosti spominjamo teh nesrečnežev, naših pokojnih tovarišev — gasilcev — in vznak tega zakličemo njihovega spominu: Slava jim! —

Petdeset let je, tovariši, kar se je porodilo tudi v sedanji prestolici Slovenije, v naši lepi Ljubljani, dete, katero so krstili z imenom „Prostovoljno gasilno društvo“. — Težak, silno težak je bil porod. Takratno, konzervativno ljudstvo hotelo se je z vso silo držati le starih navad in trepetalo je pred vsako, še tako potrebno novostjo. — „Le novosti ne! Proč z novotarijo! — to je bilo njih geslo. In ko se je sprožila misel na ustanovitev prostov. gas. straže, ostala je osamljena, postala je pozabljena. Ljudstvo si te misli ni moglo, ni hotelo prisvojiti, ni jo hotelo razglabljeti in zato se jo je balo. Ogenj in nesreče pa niso pojenjale, vrstile so se skoraj dan za dnem. Zaslepljeno ljudstvo pa je bilo zadovoljno s stariimi navadami in šegami. Narodno premoženje se je uničevalo, bilo je izpostavljeno neprestani nevarnosti; a možje, ki so hoteli temu zlu odpomoči z ustanovitvijo prostov. gas. straže, so stali osamljeni, pozabljeni. —

Leta 1870. pa, toraj pred petdesetimi leti, je dozorela med ljubljanskimi prebivalci vzvišena misel prostovoljnega gasilstva in kakor se je ljudstvo preje protivilo tej misli, s toliko večjo ljubeznijo in navdušenjem se jo je zdaj poprijelo. — Led je bil prebit in blagodejna voda organiziranega gasilstva se je pod spretnim vodstvom našega očeta Doberleta razlila po beli Ljubljani in širom cele dežele. Kakor gobe po dežju so rasla gasilna društva, vsem pa je bilo vzor in spodbuda Ljubljansko prostov. gasilno društvo. Oči vseh so bile uprte vanj. Oblasti kot privatniki so tekmovali med seboj, kdo bo to vzorno društvo izdatneje in uspešneje podpiral. Društvo pa je delovalo, se izpopolnjevalo in razvijalo, ter razvilo v ponos in diko prestolici kakor celi deželi. In kako tudi ne?! Saj je ono in po njegovem vzgledu tudi ostala gasilna društva razbremenilo občino enega najtežjih opravil, ki ji pripadajo.

Ideja gasilske institucije je nemalo pripomogla k vcepitvi plemenitih čustev — širokim ljudskim slojem. Gasilska ideja je in vpliva na razborite značaje ter jih navaja k spoštovanju zakonov in napeljuje k redu in disciplini. Ona vzbuja čut družabnosti, ona goji slogo, ona daje ljudstvu takorekoč moralčno vzgojo. — Le poglejmo današnjo egoistično dobo! Poglejmo si to zlo, ki se je tako silno razpaslo in tako globoko zajedlo v človeško družbo. Poglejmo si današnje življenje, ki je krog in krog obdano z groznim bojem samo za materijelne koristi. Poglejmo si vse to! — potem pa poglejmo gasilsko institucijo! — Kako lep mir vlada tukaj! Tukaj kraljuje ljubezen, vdanost, pokorščina in gorečnost napram vzvišeni stvari. Tukaj ne pali duhov gnusno strankarsko in osebno sovraštvo. Tukaj vlada pravi demokratizem, tu raste potrpežljivost, bratstvo in delavnost, medsebojna ljubezen in spoštovanje. Tu so možje gasilci, tu so oni junaki, ki čutijo nesrečo svojega bližnjega ter mu hite na pomoč iz popolnoma prostega, lastnega nagiba brez vsakega plačila, brez priznanja in pohvale — hite mu na pomoč s svojimi rokami, žrtvujejo zanj svoje zdravje, da, celo svoje življenje in pri vsem tem ne vprašajo, prinašajo li pomoč svojemu prijatelju ali sovražniku — oni samo hite in pomagajo kar pač pomagati morejo. In to početje dela ravno gasilce velike, vredne spoštovanja in občudovanja. Kaže jih v najlepši luči in prikazuje celotno gasilsko idejo, ki temelji v krepki volji svojih borcev.

Temelj gasilske ideje, vztrajno, neupogljivo voljo, so vcepili roditelji tudi našemu društvu ob njegovem rojstvu. In to krepko voljo, ki diči in povišuje gasilske značaje, so gojili naši predniki od vrste do vrste in danes, po petdeset letih, lahko tudi mi z mirno vestjo izjavimo in dokažemo, da nas še družijo vzvišena misel naših prednikov, da smo in ostanemo krepki borci gasilske ideje.

Obširna zgodovina našega društva, brezštevilna pohvalna priznanja, ki leže zaprašena v našem arhivu, sveži grobovi naših junakov pričajo dovolj jasno, da nismo zgrešili svojega cilja, da nismo obupani pobegnili in zapustili gasilskih vrst ampak da vztrajamo in hočemo vztrajati pod svojim praporom: „Bogu v čast in bližnjemu v pomoč!“

Danes mora nas vse prešinjati ena misel, da ni namreč in ne more biti jugoslovanskega rodoljuba, ki bi bil protivnik gasilske organizacije. Če pa bi se vendar kdo našel, potem vedite, da ta ni prijatelj svojega naroda in da tak človek ne bi smel imeti mesta med zavednimi jugoslovanskimi rodoljubi. —

Tovariši! Mi ne klonimo pred takimi sovražniki, kajti naša ideja živi in bo živela do konca dni. — Ostanimo gasilci, bodimo vredni sinovi svojih prednikov, gojimo ljubezen in bratstvo!

Varujmo se preprirov v društvu, ne spravljamo političnih dnevnih vprašanj v gasilstvo! Četudi smo raznega mišljenja, a v gasilstvu bodimo složni, ne ozirajmo se niti na to, niti na ono stran, kajti edino le s takim taktičnim ravnanjem pridobili si bomo prijateljev in zmanjšalo se bode število naših nasprotnikov. Naša ideja se bo potem razširila ter objela vse plasti ljudstva in to bo naše veselje in veselje naših dosedanjih prijateljev, ki podpirajo gasilstvo vedno in povsod, in katerim na tem mestu izrekamo pristržno zahvalo, združeno obenem s prošnjo, da nam ostanejo naklonjeni tudi v bodoče ter nam tako pomagajo v naši lepi domovini širiti gasilsko idejo, katero so nam zapustili naši predniki s srčno željo:

Naj vztraja let še sto in sto  
Nam četa ta ljubljanska!  
Gasilna društva naj cveto,  
Naj raste vojska nam florijanska!

Tovariši! naša slavnost pa ne bi bila popolna, ako bi se pri tej priliki ne spominjali tudi svojih najzaslužnejših sotovarišev, to je prvih, najstarejših sinov našega društva, kateri so nas takorekoč vzgojili ter nam vcepili gasilsko idejo, in kateri nas s svojim jeklenim, neupogljivim značajem navdušujejo ter podpirajo v trenutkih naše omahljivosti in mlačnosti. To so najstarejši in najdelavnejši člani: Medic, Leutgeb, Perme in Lapajnar, kateri neumorno že 40 let delujejo v našem društvu. — Dalje se moramo pri današnjem praznovanju spominjati svojega največjega dobrotnika, mestne občine ljubljanske in njenega vzornega načelnika, župana dr. Ivana Tavčarja, kateri ni zamudil nobene prilike, da ne bi kot skrbni oče čuval nad našo gasilsko institucijo. Spominjati pa se moramo predvsem našega sedanjega očeta gasilstva v Sloveniji, to je našega ljubega tovariša Barleta.

Vsem tem smo dolžni neizmerno hvaležnost. Revni smo, zato jim zlata in srebra ne moremo dati, pač pa jim poklonimo svoja hvaležna srca in izkazimo jim najvišjo čast, ki jim jo moremo izkazati ter imenujmo jih v večem spomin današnje slavnosti svojim častnim članom.

Tovariši! Da dokazete vsi kot en mož, da se strinjate s stavljenim predlogom, Vas k zaključku svojega govora pozivljam, da z menoj vred vzkliknete tem zaslužnim možem: Slava jim! Na pomoč!

V imenu deželne vlade za Slovenijo je društvu častital g. dr. Golija in za njim so se vrstili drugi gratulantje.

Zbor je brzojavno pozdravil Njeg. Visoč. kralja Petra in prestolonaslednika Aleksandra ter izjavil neomejeno udanost gasilstva.

Zborovanje so pozdravili brzojavno in pisмено: Vatrogasno društvo v Vrbovcu, v Dalju, v Dolnjem Mihojcu, v Krapini, v Gjurjevcu, Hasička župa v Albrechticah, Češka zemlja hasičska jednota, prostovoljno gasilno in reševalno društvo v Mariboru, podstarosta JGZ tov. Turk in tovariš Bogumil Toni iz Samobora v nastopnih stihih:

## Na dan slave.

(Pozdrav iz Hrvatske — Ljubljanskom ,prost. gasil. in rešav. društvu').

Pred pola vijeka Vi ste pošli stazom  
gdje Ljubav vlada;  
gdje radi se za sreću svoga roda  
i rodnog grada.

Prokrčili ste neprohodne pute  
kroz muku, trnje,  
i zato plod je svuda niko lijepi  
kud pade zrnje.

Vi dali ste nam odvažne junake  
sred borbe prave  
i tako što su ostavili život  
na polju slave,

što bjehu uzor pravih požarnika  
kroz život cijeli  
a grob im rani danas resi  
vijenac neuveli.

A kad je Ljubav po široku svijetu  
već ginut stala,  
Vi ostali ste sljedbenici stari  
svojih ideala.

I kročili ste svagda cilju svome  
ko prvih dana  
i zato danas stijeg Vam kiti cvijeće  
i lovor-grana.

I zato braća u Jedinstvu roda  
gle, hrle k Vama  
i u Slobodi srca ushićena  
i puna plama.

„Na pomoć!“ druzi, ustrajite vjerno  
svedj volje jake;  
nek putem cijelim prosipa Vam sunce  
svijetle zrake!

Po zborovanju se je zbralo gasilstvo na Vodnikovem trgu k slavnostnemu sprevedu. Nastopilo je 2443 gasilcev. Zastopanih je bilo nad 100 slovenskih gasilnih društev, med njimi 7 iz Koroške; 30 društev je bilo iz Hrvatske, 1 iz Bosne in 2 zastopnika iz Češke. Na Vodnikovem trgu zbrano gasilstvo je pozdravil starosta JGZ tovariš Barle takole:

Dragi tovariši!

Prišli ste od blizu in od daleč, da preživite par uric v družbi Ljubljanskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva, ki te dni praznuje svojo petdesetletnico. Rekli smo v svojih vabilih, da vas sprejmemo z odprtimi rokami in da vas v bratski ljubezni pritismemo na svoja prsa. Sprejmite, dragi tovariši, objem in najiskrenejši pozdrav Ljubljanskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva. Specijelno pozdravljam vas tovariši, ki ste prišli čez meje Slovenije in vas tovariši, ki ste prišli iz periferij naše svobodne Slovenije. Radosti se mi krči duša, ko vidim prvič med nami tudi vas, tovariši iz tužnega Korotana. Bodite mi pozdravljeni vsi brez izjeme. Zbog abnormalnih razmer vam ne moremo nuditi tega, kar bi radi nudili, in zategadelj vas prosim, tovariši, ne štejte v zlo Ljubljanskemu prostovoljnemu gasilnemu in reševalnemu društvu, če niste našli tega, kar ste pričakovali. Niste prišli, tovariši, zategadelj v našo belo Ljubljano, da delamo parado po mestu, prišli ste, da se snidemo v bratski slogi, prišli ste, da pokažemo javnosti, da so še ljudje na svetu, ki nosijo v svojih srcih ljubezen do svojega bližnjega. Prišli ste, tovariši, da drug drugega navdušimo za našo sveto stvar, za naše vzvišene cilje gasilstva.

Upam, prepričan sem, da ponesete seboj, ko se ločite od nas, najlepše utise in da s podvojenimi močmi in na narodni podlagi delujete za našo gasilsko misel — v čast sebi, v korist svojem bližnjemu, v korist občine in v korist naše svobodne države — Jugoslavije. Pomoz Bog! Na pomoč! Zadel je odzdrav zbranega gasilstva, da se je pretreslo ozračje.

Razvil se je spreved do Kongresnega trga, kjer se je vršila sv. maša - zahvalnica. Oltar bil je postavljen na stopnjišče nunske cerkve, v polkrogu pa so ga obdajali društveni prapori. Bila je krasna slika. Po sv. maši se je

vršil občni zbor JGZ v veliki dvorani „Mestnega doma“, kateremu so prisostvovali v večjem številu tudi nazunji zastopniki. Poročilo o občnem zboru prinašamo na drugem mestu današnjega lista.

Obed reprezentantov je bil v Narodnem domu, pri katerem je svirala vojaška godba pod osebnim vodstvom kapelnika g. dr. Čerina.

Ob 16 uri se je pričela v „Mestnem domu“ in na trgu pred „Mestnim domom“, ljudska veselica pri kateri je sodelovala vojaška in železničarska godba ter različna pevska društva. V veliki dvorani se je razvil živahen ples, na trgu pa kolo, katero so vodili hrvatski in srbski gasilci. Rajanje je trajalo do pozne noči. Prebitek veselice je bil namenjen in oddan v sklad za žrtve ljubljanskega društva — Žargija in Levca.

V ponedeljek dne 19. julija se je vršilo v „Mestnem domu“ zborovanje zastopnikov slovenskega, hrvatskega in srbskega gasilstva radi združitve vsega jugoslovanskega gasilstva v „Jugoslovanski vatrogasni savez“. Poročilo o tem zborovanju prinašamo na drugem mestu.

## O reševanju živali in pohištva.

(Janko Hojan).

Pravični pa ima usmiljenje tudi z živalmi, pravi sveto pismo. Gasilec kot apostel nesebične in požrtvovalne ljubezni bo razumel tudi ta nauk ter ga dosledno izvajal v smislu rešilnih določil, po katerih se ima v slučaju požara najprej oteti ljudi, dalje živali, nato dragocenosti in pohištvo in šele potem se nastopi proti ognju samemu.

Kadar je v nevarnosti človeško bitje, tedaj vrli gasilec ne misli nase in na svoje življenje, ampak skuša rešiti le nesrečnega in obupanega človeka, pa če ga mora tudi odkupiti s svojim lastnim življenjem. Požrtvovalnost v taki meri pa bi bila odveč in skoraj smešna pri rešitvi živali ali celo le pri mrtvih stvareh. Vsakemu mora biti jasno, da je človeško življenje nenadomestljivo in najdražji biser na svetu ter se ga nikakor ne more in ne sme žrtvovati za najdragocenejšo žival ali najkrasnejše pohištvo na svetu. Kar more gasilec rešiti brez lastne škode, to bo rešil; nikakor pa ne bo in ne sme biti tako nepreviden, da bi žrtvoval svoje življenje kakemu konju ali dragocenosti na ljubo.

Človeško življenje ljubiti nad vse in se tudi žrtvovati zanj, ako je treba, to je ponos in dika zavednega gasilca; toda življenje in obstoj živali ter mrtvih, vsakdanjih stvari pa nikakor ne odtehta življenja in zdravja vrlega gasilca. Gasilec ima usmiljenje z živalmi in stvarmi ter jim v slučaju požara pomaga, kolikor jim pač more pomagati brez lastne poškodbe. Kamenito srce bi moral imeti človek, kateri bi lahko, a ne bi hotel rešiti nesrečnih živali pred pogubonosnim ognjem. Zaveden gasilec tega ne bo storil, ampak bo takoj, kakor hitro bo spravil ljudi na varno, skušal rešiti tudi živali pogina. Njemu se bo smililo vsako pišče in rešil ga bo, ako mu bo le mogoče. Že itak plaha živina, postane v slučaju požara, zlasti nočnega, popolnoma zbegana in preplašena radi svetlega plamena in obžalovanja vrednega in nepotrebne hrušča ter vpitja ljudi. Čim bolj je namreč živina preplašena tem težje jo je rešiti. V tem slučaju je pač najbolje, da se ji zakrije s kako plahto ali vrečo oči, ako pa ni ničesar pri rokah, vrže se ji lahko suknjič preko oči ter se jo odpelje iz hleva. Tu je treba pred vsem vedeti, da je dim živalim ravno tako nevaren ali lahko še celo nevarnejši ko plamen. Zato se pri takih požarih, kjer je živina v nevarnosti, ne more uporabljati one metode, da bi se namreč zaprlo vsa okna in vrata ter na tak način skušalo zabraniti vsak prepih in širjenje ognja. To bi nikakor ne bil pravi način gašenja in reševanja v tem slučaju; kajti lahko se sicer pripeti, da s tem vdušimo razsajajoči ogenj, a v hlevih bo ležala po dimu vdušena živina. Treba je največje previdnosti in kakor hitro zapa-

zimo, da se plazi dim tudi v hlev, moramo takoj sneti vrata in vdreti okna, da nam dim preje ne omami živine in jo pomeče po tleh. Ako ne moremo do vrat in oken, moramo skušati odstraniti streho nad hlevom ali pa na kak drug način napraviti dimu prosto pot. Posebno občutljivi proti dimu so konji, kajti te omami najmanjši dim in zgrudijo se na tla. Jasno je, da je v takih slučajih rešitev živine še težja kakor sicer. Kakorhitro zapazimo, da je živina v nevarnosti, moramo skušati priti takoj v hlev, odvezati živino ter jo na en ali drug način spraviti iz hleva. Sama od sebe ne bo šla nobena žival iz hleva, zato jo moramo iztirati s silo.

Konje in govedo bomo spravili iz hleva najlažje na ta način, da jim zakrijemo poprej oči; čredo ovac bi se dalo morda najlažje pripraviti iz hleva na ta način, da potegnemo iz hleva ovna, za katerim bodo šle tudi ovce, ali pa, če namerimo nanje vodni curek. V mislih pa imam seveda tu le ovčji hlev ali stajo, kjer je cela tropa ovac. Ako sta v hlevu le ena ali dve ovci, pač ne bo treba premišljevat, kako jih spravimo iz njega; kajti toliko moči bo imel pač vsak gasilec, da bo pritiral eno ovco iz hleva. Tudi prešiče in telice ne moremo skoraj drugače pripraviti iz hleva, kakor da jih iznesemo ali izvlečemo. Tako delo bo opravil pač najbolje tisti, ki je vajen te in one živine ter ve, kako je ravhati z njo. Zato je dobro in koristno, da ima gasilno društvo v svoji sredi tudi take ljudi ter jih uporablja nalašč za to delo.

Ko smo spravili živino iz hleva, moramo takoj zapreti vrata, kajti preplašena živina sili vedno le nazaj. Spraviti jo moramo toraj na varen prostor in jo zastražiti. Najbolje je pa, če jo peljemo v kak sosedni hlev, kamor se ne more razširiti ogenj.

Pri požarih v hlevih, skednjih in sploh podeželskih hišicah je treba gasilcu največje urnosti, ako hoče sploh kaj rešiti. Vse take stavbe so po večini napravljene iz lesa in slame. Ako se toraj ogenj ne pogasi v kali, potem imamo lahko v par trenutkih največji požar.

Ko so ljudje in živali na varnem, skušal bo več gasilec rešiti še pohištvo, kolikor ga je pač mogoče rešiti. Hišne lastnike in lastnike stanovanj je pozvati, da izroče gasilcu ključe stanovanj ali pa mu gredo sami odpreti ogroženo stanovanje. Tuje in neznane ljudi, ki se prikažejo pri požaru, je treba, v slučaju, da ne potrebujemo njih pomoči, odsloviti in jim nikakor ne dovoliti vstopa v stanovanje, kjer bi mogoče to ali ono uničili ali ukradli. Gasilcu je treba strogo opreznosti, kajti krivda pade navadno nanj. Izurjena četa gasilcev bo sama kmalu rešila, kar se bo dalo pač rešiti; zato nikakor ne bo dopustila vmešavanje tujih oseb.

Najprej je treba odstraniti ognjunevarne predmete, po katerih bi se ogenj lahko hitro širil in večal, kakor: smodnik, bencin, petrolej, mast, olje itd. Nato pridejo na vrsto važne in dragocene stvari, kakor: važne listine, trgovske knjige, denar, biseri, zlatnina in srebrnina, podobe itd. Za tem skušamo rešiti čim več obleke, obuvala, perila, prtov, rjuh, preprog itd. Te stvari je najbolj zmašiti v omaro ali v culo ter jih tako spraviti na varno. Med obleko in perilo zložimo po možnosti steklene in zdrobljive stvari, kakor: kozarce, ogledala, posodo itd. Ko smo odstranili ognjunevarne predmete, dragocenosti in obleko, skušali bomo rešiti še ostalo pohištvo, kakor: mize, stole, omare, postelje itd. Vse to skušamo spraviti na varno skozi vrata ali skozi okna, koder pač utegnemo. Ako je hiša eno ali dvonadstropna je rešitev pohištva vsekako težja kakor v pritlični hiši, zlasti pa še, ako ima prav ozke stopnjice, kjer se skoraj niti dva ne moreta srečati. V takem slučaju skoraj ni mogoče rešiti pohištva drugače, kakor da ga potom vrvi ali lestve spravimo skozi okna. Seveda ne bo mogoče rešiti vsega skozi okna, a spraviti je treba vsaj dragocenosti in obleko. — Otete stvari znosimo na oddaljen in varen prostor, katerega zastražimo z gasilci in če je treba tudi z orožniki, da se ne priklatijo tatovi. Paziti pa moramo, da ne zmečemo vse pohištvo na en kup, ampak imeti moramo vse rešene stvari v preglednem redu.

Kakor hitro smo rešili in spravili na varno ljudi, živali in pohištvo, priskočimo na pomoč drugim gasilcem, ki se že bore z ognjem ter jim pomagamo ukrotiti nenasitno ognjeno pošast in oteti, kar se se oteti da.

## Društvene in župne vesti.

1.

**Gasilska župa Ljubljanska** imela je dne 4. julija 1920 v Tomačevem in v Jaršah prvo skupno vajo za gasilna društva iz Ježice, iz Stožic in iz Črnuč. Vajo je ob prisotnosti župnega načelnika vodil tovariš Sever iz Ježice. Po objavi supozicije je gasilstvo v par minutah napeljalo s tremi brizgalnicami vodo iz Save v Tomačevo, ki je oddaljeno nad 600 m od Save. Razvoj je bil miren in nepričakovano uren, umevanje signalov povoljno, disciplina vzorna, posprava gladko in mirno izvršena. Po končani vaji v Tomačevem je bila izdana supozicija za Jarše. Tudi tu je bila napeljana voda iz Save v Jarše, nad 800 m daljave. Efekt isti kot v Tomačevem.

2.

**Ustanovitev Gasil. župe Mariborske** dne 23. maja 1920 v Mariboru. Vabilu k ustanovnemu občenemu zboru Gasilske župe Mariborske se je odzvalo 11 gasilnih društev, in sicer: Fram, Kamnica, Orehova vas, Podbrežje, Račje, Razvanj, Slov. Bistrica, Hoče, Sv. Lorenc, Zerkovci, Zg. Bistrica. Zastopnik JGZ tov. Hojan pojasni namen zborovanja in pomen gasilskih žup. Zastopnika gasilnih društev iz Kamnice in iz Radvanja izjavita, da društvi doslej nista bili pravilno prijavljeni k JGZ in da tudi sedaj še ne moreta prijaviti svojih društev k JGZ.

Pri volitvi so bili izvoljeni: za župnega načelnika tov. Josip Pfeifer star. iz Hoč, za podnačelnika tov. Karol Podhraške iz Slov. Bistrice, za tajnika tov. Josip Pfeifer ml. iz Hoč, za odbornike tovariši Fran Ribič iz Pobrežja, Alojzij Faleš iz Račjega, Fran Pišek iz Orehove vasi in Ludovik Rozman iz Sv. Lorenca, za namestnike odbornikov tov. Fran Lončar iz Zg. Bistrice in Friderik Lemež iz Zerkovc, za pregledovalce računov tov. Karol Stržina iz Pobrežja in Fran Karbaš iz Slov. Bistrice. Takoj po volitvi je tov. Josip Pfeifer ml. bratsko pozival vse navzoče k složnemu in vnetemu gasilskemu delovanju. Pri razno-terostih so želeli navzoči raznih pojasnil glede gasilskega zavarovanja, društvenih pravil, podpore, obleke, orodja, vežbovnik, priprave in odborovih sej, kar jim je razložil in pojasnil tov. Hojan.

Tov. Hojan se zahvali navzočim za obilo udeležbo in resno voljo, ki so jo pokazali na današnjem zborovanju ter jih opominja naj zložno delujejo v prid in razvoj gasilstva v Jugoslaviji.

Ker se ni nihče več oglasil k besedi, je izrekel tovariš Pfeifer v imenu vseh društev zahvalo JGZ in njenemu zastopniku ter ponovno pozival vse k skupnemu delu — na to pa zaključil zborovanje.

3.

**Ustanovilo se je prostovoljno gasilno društvo v Sostru, obč. Dobrunje.** Ustanovni občni zbor se je vršil dne 1. 9. 1920, pri obilni udeležbi članov. Upisalo se je 27 posestnikov za redne člane po nagovoru župnega odbornika tov. Zupana iz Most, ki je ganljivo razložil gasilstvo vobče. Po živahnem odobravanju se je izkazalo, da je zanimanje navdušeno, kajti pri prvemu pobiranju smo nabrali 25.000 kron. Za načelnika je bil izvoljen France Vodnik, marljiv delavec na gasilskem polju. Popoldne se je vršila prav dobro obiskana veselica.

## Požari.

Dne 4. septembra 1920 je izbruhnil požar na posestvu Ivan Kregarja (Štruklja) v Klečah. Gasilno društvo iz Ježice je bilo z nepričakovano hitrostjo na licu mesta ter

je zavarovalo sosedna poslopja in je gasilo med drugim že gorečo mlatilnico strojne zadruge. Na požarišče je prihitelo tudi gasilno društvo iz Št. Vida, iz Vižmarjev, iz Dravelj in iz Stožic, ki so takoj stopila v akcijo na najbolj ogroženih mestih. Tudi gasilna društva iz Črnuč, iz Gmeljnov in iz Stanežič so prihitela na požarišče, ki so vzorno podpirala že delujoča društva. Gašenje je vodil načelnik gas. društva iz Ježice tov. Sever s krepko pomočjo župnega odbornika tovariša Arharja iz Vižmarjev. Gasilska disciplina bila je vzorna. Gasilstvo rešuje na stotisoče ljudskega imetja in kapitalistične zavarovalnice odpravljajo gasilna društva z „velikanskimi“ nagradami po 40 in kvečjemu po 100 K. Kavalirstvo!

## Razne stvari.

**C. B. Malý**, ustanovitelj in častni načelnik tržiškega gasilnega društva, je dne 27. julija 1920 izdihnil svojo blago dušo. Tržiško gasilno društvo je velezaslužnega tovariša korporativno spremilo k večnemu počitku. Bodi mu blag spomin!

**Fran Samsa** v Zagrebu, Gunduličeva ulica št. 23, naznanja, da ima v zalogi različne vrste cevi, pasove, sekirice in drugo gasilsko pripravo. Gasilna društva, ki rabijo navedene predmete, naj se obrnejo na imenovanca.

## Pogovori.

**Gasilnemu društvu v V.** Vaditeljski tečaj se skliče na spomlad v Ljubljano. Po tečaju v Ljubljani se skličejo vaditeljski tečaji v posameznih župah.

**Tovarišu M. v K.** Najmočnejša župa ima 39 in najšibkejša 5 društev. Služijo naj nastopni podatki: Ljubljanska župa ima 39 društev, žalska 31, radovljiška 29, novomeška 26, boroveljska 18, kamniška 16, posavska 15, ižanska 14, kostanjeviška 13, kranjska 13, mariborska 13, ribniška 11, slovenjgraška 10, škofjeloška 10, litijska 9, ptujška 9, gornjesavinska 8, logaška 7 (v nezasedenem ozemlju), velikovška 7, ormoška 6, ljutomerska 5. Prekmurje ima 49 društev.

„**Naša pesem**“, besedilo E. Ganglovo, vglaz-  
bil Stanko Premrl, je v za-  
logi pri predsedstvu Jugoslovanske gasilske zveze v Ljub-  
ljani. Cena 15 vinarjev.

## Podporni sklad

za onemogle in ponesrečene gasilce, oziroma njih vdove in sirote ima 7000 kron premoženja. Podpora se je doslej podelila že več gasilcem, oziroma vdovam v znesku po 60 kron. Gasilci, nabirajte še nadalje prispevke za ta sklad, ter jih pošiljajte zveznemu predsedstvu, ki jih plodonosno nalaga v hranilnico.

**Predsedstvo.**

## NOVA PRAVILA

za gasilna društva združena v Jugoslovanski gasilski zvezi Ljubljana, cena 1.40 K, s pošto, poštnino več

in

pravila za Jugoslovansko gasilsko zvezo Ljubljana ter za Gasilske župe, cena 1.10 K, s pošto poštnino več,

so v zalogi

pri predsedstvu „Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana“ v Ljubljani.

Naročajte in širite naš list „Gasilec“!



### Lepa bogata zaloga posebno krasnih briljantov

po primernih cenah za vsako darilo, kakor za **birmance, neveste, krste, godove itd. velika izbira**

Naznanja slav. občinstvu, da se ceniki letos ne razpošiljajo, ker ni blaga po vzorcih.

Vljudno vabi in se priporoča

**Tvrška FR. ČUDEN**

Prešernova ulica 1 v Ljubljani.



## Kmetska posojilnica Ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po čistih

# 3<sup>0</sup>/<sub>0</sub>

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za svoje vložnike.

**REZERVNI ZAKLAD nad K 1.000.000**

**HRANILNE VLOGE K 50.000.000.**

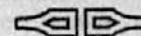
Ustanovljena leta 1881.

## Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Delniška glavnica	Rezervni fondii okroglo
30,000.000 K	45,000.000 K
Glavnica z rezervami 95,000.000 K.	

**Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru, Borovljah in ekspozitura banke v Ptujju.**



Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju. Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, financira erarične dobave in dovoljuje

**blagovne kredite.**



Naznanilo.  
**Tvrdba R. Miklauc**  
se je preselila

iz dosedanjega trgovskega lokala v svoje lastne prostore

**Pred Škofijo št. 3**

Lingarjeva-Medarska ulica tik škofijske palače kjer se nahaja trgovina.

➔ **„PRI ŠKOFU“** ➔

Podpisani se zahvaljuje za izkazano zaupanje ter se priporoča za mnogobrojni obisk z zagotovitvijo najboljše postrežbe.

Spoštovanjem

**R. Miklauc.**

# Strojne tovarne in livarne

delniška družba v Ljubljani preje M. „Samassa“.

**Izdelujejo:**

**Gasilno orodje in gasilne potrebnosti, požarne brizgalnice vse izdelke iz me-  
di, bronu in bakra.**

Oljnate barve, fasadne barve za hiše, firnež, karbolnej za drevesa, mavec (gips) za popravila in stavbe, čopiči za vsako obrt, kakor tudi vseh vrst mazila in olja za stroje  
priporoča

## A. ZANKL sinovi

Prva tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja v Ljubljani.

Zahtevajte cenike. Zahtevajte cenike.

**FR. P. ZAJEC,**  
Ljubljana, Stari trg 9.  
Optik. — Strokovnjak.



Očala ščipalniki, toplo-  
meri, barometri, daljnogledni itd.

Z elektr. obrat. moderno urejena delavnica.

Prvi, edini slov. optičn. cenik  
dobi vsakdo zastonj.



Tovarniška zaloga  
pripoznana najboljših

**švicarskih ur**

kakor vse druge  
zlatnine in srebrnine.

Postrežba točna.

Cene solidne.

**Fr. P. Zajec,**  
**Ljubljana.**

Cenik brezplačno!

## Učiteljska tiskarna

v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom  
**Frančiškanska ulica števil. 6**

priporoča slavnim županstvom ter vsem  
drugim javnim uradom svojo

➔ **popolno zalogo** ➔  
➔ **uradnih tiskovin** ➔

slavnim hranilnicam in posojilnicam se priporoča tudi v izvrševanje hranilnih knjižic; slavnim gasilskim, narodnim in drugim društvom v izvrševanje vabil, pravil, plakatov, diplom, ki jih izvršuje v navadnem ali v večbarvnem tisku najokusneje.

Postrežba točna in solidna. Cene zmerne.

## MAT. GERBER-JEVA

(Ana Gerber)

Knjigoveznica, zaloga slovenskih molitvenih in povestnih knjig, prodaja raznega risalnega in pisalnega orodja in šol. potrebščin.

Ljubljana, Kongresni trg št. 4.



## Gasilske znamke,

ki naj bi jih gasilci prilepljali na svoja pisma, ter s tem doprinašali majhen dar za podpori sklad „Zveze“, se dobe pri zveznem odboru v polah po 50 komadov. Tovariši, rabite pridno te znamke pri vsaki priliki, posebno pri gasilskih prireditvah, za šaljivo pošto i. t. d. Cena: 100 znamk - - 50 vinarjev. - -



**Baterije zarnice vseh tipov  
elektrotehn predmeti**  
Gen. rep. za kraljestvo SHS  
Janko Pogacar Ljubljana Mestni trg 25

WESTINGHOUSE  
WATT  
KREMENEZKY  
METAX  
EXPORT & IMPORT  
ELEKTROTEHNIKA-TEHNIKA

## Tovarna brizgalnic in gasilskega orodja



**KONRAD ROSENBAUER, Linc na D.**

Zastopnik za celo Jugoslavijo:

**FRAN SAMSA v Zagrebu,**  
Gunduličeva ulica št. 23.

**Bencinmotorna brizgalnica „Marka Linc“.**

Dovršeni izdelki, elegantna oblika, brezhibno, zanesljivo delo.

Tudi vsakovrstne brizgalnice za ročno gonjo, priznane neprekosljive patentirane odkladalne Koebejeve brizgalnice, vsakovrstno gasilsko orodje, sanitetno orodje in lestve moderne in brezhibno izvršene.